

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyně Mgr. Jany Jurečkové a Mgr. Andrey Veselé ve věci

žalobkyně

Česká republika - Městský soud v Brně,
se sídlem Polní 994/39, 608 01 Brno

proti
žalované

Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra České republiky,
se sídlem Vinohradská 2577/178, 130 00 Praha 3 ,

o žalobě proti rozhodnutí Rozhodčího orgánu Zdravotní pojišťovny ministerstva vnitra České republiky ze dne 23. 2. 2024, č.j. ZPMV/0229363/2024,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Odůvodnění:

I.

Základ sporu

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala zrušení rozhodnutí rozhodčího orgánu žalované ze 23. 2. 2024, kterým bylo částečně vyhověno žádosti žalobkyně ze dne 13. 4. 2023 o odstranění tvrdosti zákona a o prominutí penále v plné výši.
2. Rozhodčí orgán žalované rozhodl tak, že jednak penále za kategorii zaměstnavatel vyměřené na základě kontrolní zprávy č. j. ZPMV 476036/2023-3, ze dne 26. 4. 2023, kontrolované období 22. 11. 2011 – 30. 9. 2018 ve výši 73 752 Kč, se snižuje na částku 51 600 Kč, a jednak penále za kategorii zaměstnavatel vyměřené na základě kontrolní zprávy č. j. ZPMV 1543054/2023-2, ze dne 26. 4. 2023, kontrolované období 1. 10. 2018 – 31. 3. 2023 ve výši 154 870 Kč, se snižuje na částku 108 400 Kč.

II.

Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

3. Žalobkyně v žalobě uvedla, že Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra ČR jí v dubnu 2023 vyměřila penále ve výši 228 662 Kč za pozdní úhradu pojistného za pojištěného zaměstnance.
4. O prominutí penále žalobkyně požádala vzhledem k tomu, že pojistné bylo uhrazeno teprve po právní moci rozsudku o zaplacení náhrady ušlé mzdy za dobu od 1. 1. 2015 do 30. 4. 2019 (rozhodnutí Okresního soudu v Blansku č. j. 12 C 215/2016-252 ze dne 26. 3. 2021 ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Brně č. j. 49 Co 107/2021-305 ze dne 12. 10. 2022). Rozsudek odvolacího soudu nabyt právní moci dne 12. 12. 2022.
5. V návaznosti na ustanovení § 47 zákona č. 219/2000 Sb. o majetku České republiky a jejím vystupování v majetkových vztazích žalobce nemohl uhradit zdravotní pojištění dříve (na základě nepravomocného rozsudku) a mohl tak učinit až po 12. 12. 2022. Právě z tohoto důvodu žalobce podal žádost o odstranění tvrdosti zákona a o prominutí penále, neboť by dle jeho názoru bylo zcela nelogické a v rozporu se smyslem a účelem zákona č. 48/1997 Sb., aby plátcí zdravotního pojištění bylo uloženo hradit penále, ačkoli plátce z důvodu stanoveného jiným zákonem (zde zákon č. 219/2000 Sb.) nemohl pojistné uhradit.
6. Žalovaný rozhodnutím ze dne 26. 5. 2023, č. j. ZP 0518906/2023-1, snížil penále dle zákona č. 48/1997 Sb. o zdravotním pojištění z částky 73 752 Kč na částku 51 600 Kč, a rozhodnutím z téhož dne, č. j. ZP-0518906/2023-2, snížil penále dle zákona č. 48/1997 Sb. o zdravotním pojištění z částky 154 870 Kč na částku 108 400 Kč.
7. Proti těmto rozhodnutím podala žalobkyně žalobu k Městskému soudu v Praze, který rozsudkem ze dne 11. 12. 2023, sp. zn. 17 Ad 12/2023, tato rozhodnutí zrušil a vrátil žalovanému věc k dalšímu řízení. Podle závěrů soudu nebylo z rozhodnutí rozhodčího orgánu zřejmé ani jakou úvahou dospěl k závěru, že je na místě snížit penále právě na stanovenou částku, ani jakým způsobem se žalovaný vypořádal s tvrzením žalobce, že odvod pojistného nebylo možné provést dřív než po právní moci rozsudku civilních soudů, tj. po 12. 12. 2022. Soud žalovaného zavázal k tomu, aby v případě, že setrvá na

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

svých rozhodnutích, tato náležitým způsobem odůvodnil, včetně toho, aby uvedl, jak uvážil o tvrzení žalobce, že odvod pojistného nebylo možné provést dřív, než po právní moci rozsudku civilních soudů, tj. po 12. 12. 2022.

8. Žalovaná však ani tentokrát těmto požadavkům nevyhověla.
9. V napadeném rozhodnutí žalovaná odkazuje na ust. § 53a odst. 2 zákona č. 48/1997 Sb. a správně dovozuje, že je na správním posouzení rozhodčího orgánu, zda bude žádosti vyhověno zcela, částečně, či bude zamítnuta. S odkazem na Pravidla pro rozhodování Rozhodčího orgánu ZP MV ČR pak konstatuje, že v případě právnických osob se penále snižuje o 30%, pokud nejsou specifické důvody pro jinou výši prominutí penále, dané okolnostmi zvláštního zřetele hodnými. Ačkoliv zde zdůrazňuje obecné zásady i individuální okolnosti, z rozhodnutí není seznatelné, jak o těchto individuálních okolnostech, které deklaroval žalobce (a jejichž zkoumání ostatně bylo uloženo i správním soudem, jak je uvedeno výše) uvážila.
10. Jestliže pod bodem I. odůvodnění žalovaná tvrdí, že postupuje stejným způsobem k věcně odpovídajícím případům, měla by tyto jiné případy alespoň rámcově uvést, neboť bez toho není zřejmé, jak je v jiných případech postupováno.
11. Žalovaná správně konstatovala, že žalobkyně nebrojila proti způsobu vyměření dlužného pojistného, neboť samotné vyměření penále žalovaným není v rozporu se zákonem. Zákon jednoznačně preferuje zájem na hrazení zdravotního pojištění. Vyskytne-li se však - jako je tomu v tomto případě - okolnost, která by znamenala zbytečnou tvrdost zákona, je právě na rozhodčím orgánu žalovaného, aby tuto svým rozhodnutím zmírnil. Bylo by v rozporu se smyslem a účelem zákona č. 48/1997 Sb., aby plátcí zdravotního pojištění bylo uloženo hradit penále, ačkoli plátce z důvodu stanoveného jiným zákonem nemohl pojistné uhradit. Vystavil by se totiž riziku postihu ze strany orgánů veřejné kontroly v návaznosti na ust. § 45 odst. 2 zákona č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech, a ust. § 13 odst. 2 písm. b) vyhl. č. 416/2004 Sb. k zákonu o finanční kontrole.
12. Žalovaná se domnívá, že ke vzniku penále došlo v důsledku pochybení žalobkyně jakožto zaměstnavatele. Takový výklad však neobstojí, neboť žalovaná neuvádí, jakým způsobem žalobkyně pochybila při placení zdravotního pojištění. Má-li na mysli skutečnost, že žalobkyně učinil výpověď z pracovního poměru, která byla shledána neplatnou, to samo o sobě nemá na placení zdravotního pojištění vliv. Žalobkyně nejen že nemohla pojistné uhradit dříve z důvodu péče řádného hospodáře, ale ani též vzhledem k navrhované moderaci dlužné mzdy dle ust. § 69 odst. 2 zákoníku práce a také vzhledem k uplatnění korektivu dobrých mravů. Jak je patrné z rozsudků obou stupňů, k finalizaci výše dlužné mzdy došlo až v rozsudku odvolacího soudu. Pochybení nelze vztahovat ke sporu, na jehož základě povinnost hradit pojistné vznikla, nýbrž je nutno řešit úhradu pojistného samu o sobě.
13. Současně však žalobkyně přiznává, že byť rozhodnutí Krajského soudu v Brně nabylo právní moci dne 12. 12. 2022, reálně byla dlužná mzda bývalé zaměstnankyni po zajištění odpovídajících prostředků uhrazena až ve výplatním termínu za měsíc leden 2023, tedy k 14. 2. 2023. Žalobkyně tak nedodržela stanovenou pariční lhůtu a též tak došlo k pozdější úhradě pojistného. Zpoždění činí přibližně jeden měsíc a žalobkyně by penále za takové zpoždění po náležité úvaze žalovaného jistě akceptovala.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

14. Žalobkyně tedy uzavřela, že napadené rozhodnutí se nijak nevypořádalo s požadavky, které na něj byly kladeny v dřívějším rozhodnutí správního soudu. Opět není zřejmé, z jakého důvodu žalovaná rozhodla o snížení penále právě na stanovenou částku, přes avizované srovnání s jinými případy tento prvek absentuje. Žalovaná se vůbec nezabývala argumentací žalobkyně, že pojistné nemohlo být uhrazeno vzhledem k povinnostem podle zákona č. 219/2000 Sb. Opět je nutno zdůraznit, že zájem na hrazení zdravotního pojištění přitom dotčen nebyl, neboť zaměstnankyně žalobkyně již v roce 2014 byla poživatelkou starobního důchodu a zdravotní pojištění tak za ni po faktickém ukončení zaměstnání bylo hrazeno státem. Žalobkyně nehradila pojistné ze své libovůle, nýbrž ze zákonných důvodů, přičemž teprve z finálního rozhodnutí bylo jasné, kolik činí výsledná částka náhrady mzdy.
15. Žalovaná ve vyjádření k žalobě uvedla, že nezaplatí-li plátce pojistného pojistné ve stanovené výši a včas, je zdravotní pojišťovna v souladu s ust. § 8 odst. 5 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, v platném znění, povinna vymáhat na plátcích zaplacení pojistného včetně penále. Výše penále se podle s ust. § 18 odst. 1 zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, v platném znění, stanovuje podle předpisů občanského práva o výši úroku z prodlení.
16. Dluh na pojistném, jak uvádí žalobkyně, vznikl z důvodu rozvázání pracovního poměru se zaměstnankyní paní Z. S., přičemž rozsudkem Okresního soudu v Blansku, sp. zn. 12 C 374/2015, ze dne 26. 7. 2017, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Brně, sp. zn. 49 Co 257/2017, ze dne 13. 3. 2019, bylo rozhodnuto o neplatnosti rozvázání pracovního poměru. Paní Z. S. se následně musela žalobou domáhat náhrady platu a dalších nároků a rozsudkem Okresního soudu v Blansku ze dne 26. 3. 2021 jí byl přiznán nárok na náhradu platu a další náležitosti.
17. Při rozhodování o žádosti žalobkyně o odstranění tvrdosti zákona předně nebyla shledána existence žádného z důvodů podle ust. § 53a odst. 3 zákona č. 48/1997 Sb., pro který by ze zákona musela být žádost o odstranění tvrdosti zamítnuta.
18. Z dikce ust. § 53a odst. 2 zákona č. 48/1997 Sb. je zřejmé, že je na správním posouzení rozhodčího orgánu, zda bude žádosti vyhověno zcela, částečně, či bude zamítnuta. Zákonem rovněž není stanovena konkrétní částka (či postup výpočtu), o kterou by mělo být vyměřené penále sníženo. Pakliže příslušná právní norma nespojuje s existencí určité právní skutečnosti žádný jediný konkrétní následek, je rozhodnutí na správním uvážení rozhodčího orgánu.
19. Po posouzení věci rozhodčí orgán rozhodl o částečném vyhovění žádosti, kdy za adekvátní považoval prominutí penále ve výši 30 % dlužného penále. Při svém rozhodování byl veden zásadou legitimního očekávání, dle které se při rozhodování skutkové shodných nebo podobných případů postupuje tak, aby nevznikaly mezi plátcem nedůvodné rozdíly. K tomu má rozhodčí orgán k dispozici pomocný dokument *Pravidla pro rozhodování rozhodčího orgánu ZP MV ČR o žádostech o odstranění tvrdosti*, který v případech právnických osob určuje snížení o 30 %. Od těchto pravidel se lze odchýlit, pokud existují specifické okolnosti, jež odůvodňují prominutí penále ve vyšší míře, než stanovují *Pravidla*. V případě žalobce bylo konstatováno, že skutečnosti týkající se protiprávního rozvázání pracovního poměru se zaměstnankyní z diskriminační pohnutky nezakládají

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

důvod pro odchýlení se od rozhodovací praxe rozhodčího orgánu, neboť za takové důvody se považuje pouze hrazení zdravotního pojištění na účet nepříslušné zdravotní pojišťovně.

20. K námitce žalobkyně, že žalovaná se při rozhodování nevypořádala s tvrzeními obsaženými v její žádosti, žalovaná uvedla, že žádost obsahuje pouze popis skutkových okolností případu neplatného rozvázání pracovního poměru s bývalou zaměstnankyní paní S., s tím, že rozsudkem byla žalobkyni stanovena povinnost nahradit úšlou mzdu, která byla následně uhrazena a následně byly zdravotní pojišťovně zaslány opravné přehledy. Zároveň žalobkyně zdůraznila, že řádně plní své zákonné povinnosti týkající se placení pojistného a považuje vyměřené penále za nepřiměřeně tvrdé a žádá o jeho prominutí v plné výši.
21. Žalovaná všechny tyto důvody vzala při rozhodování v potaz, jakož i předložené důkazy a také zohlednila to, že rozhodnutím ze dne 23. 11. 2018, č.j.: ZP-325546/2018 bylo již jednou o žádosti o odstranění tvrdosti zákona při vyměřování penále za kontrolované období 1. 11. 2011 - 30. 9. 2018 rozhodováno, což uvedla i v odůvodnění napadeného rozhodnutí, které se vztahuje ke stejnému kontrolovanému období. V rozhodnutí ze dne 23. 11. 2018 byla zohledněna skutečnost, že žalobkyně odváděla pojistné na zdravotní pojištění na účet jiné zdravotní pojišťovny, což bylo zhodnoceno podle tehdy platných Pravidel pro rozhodování a penále bylo sníženo na symbolickou částku 5 000 Kč.
22. V nyní projednávané věci však k hrazení pojistného vůbec nedocházelo, přičemž rozhodčí orgán vzal v úvahu tvrzení, že k hrazení nedošlo z důvodu neplatného rozvázání pracovního poměru, rovněž zhodnotil, že ačkoliv se jedná v tomto směru o specifický důvod, nemá vliv na rozdílné posouzení a odchýlení se od zavedené praxe rozhodčího orgánu. Z odůvodněné napadeného rozhodnutí je dostatečně zřejmé, jaké skutečnosti byly při posuzování žádosti zohledňovány.
23. Rozhodčí orgán při posouzení žádosti nevybočil z mantinelů svého rozhodování, přičemž o nepřiměřené vybočení z jeho ustálené rozhodovací praxe by šlo tehdy, pokud by rozhodčí orgán prominul penále v plné výši. K tomu žalovaná poukázala na rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 18. 3. 2022, č. j. 3 Ad 1/2022-37, podle něhož meritorní rozhodování o prominutí penále na pojistném (zcela či zčásti) plně spadá do rozsahu správního uvážení žalované a správní soudy nemohou nahrazovat závěry správních orgánů, na základě jakých skutečností v konkrétní věci mělo či nemělo být penále prominuto zčásti či zcela.
24. Při jednání soudu dne 19. 3. 2025 setrvali účastníci, resp. jejich zástupci na svých skutkových i právních stanoviscích. Zástupce žalobkyně navrhl, aby soud napadené rozhodnutí žalované ze dne 23. 2. 2024 zrušil a věc jí vrátil k dalšímu řízení. Pověřená zástupkyně žalované navrhla zamítnutí žaloby.

III.

Posouzení žaloby

25. Městský soud v Praze ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 1 a 2 soudního řádu správního), přitom vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí. Jiné vady, k nimž by byl povinen přihlídnout z moci úřední, soud neshledal.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

26. Žaloba není důvodná.
27. Z obsahu správního spisu je zřejmé, že žalobkyně podala dne 14. 4. 2023 u žalované žádost podle ust. § 53a zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, o odstranění tvrdosti zákona a o prominutí penále v plné výši, tedy 228 622 Kč.
28. Tuto žádost žalobkyně odůvodnila s tím, že po neplatném skončení pracovního poměru s bývalou zaměstnankyní paní Z. S, bylo rozsudkem Okresního soudu v Blansku č.j. 12 C 215/2016-252 ze dne 26. 3. 2021, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Brně č.j. 49 Co 107/2021-305 ze dne 12. 10. 2022, rozhodnuto o zaplacení náhrady ušlé mzdy ve výši průměrného výdělků za období 1. 1. 2015 až 30. 4. 2019 včetně úroku z prodlení.
29. Rozsudek nabyl ve výroku I., o povinnosti nahradit ušlou mzdu, právní moci až dne 12. 12. 2022 a vykonatelnosti dne 13. 1. 2023. Náhrada ušlé mzdy byla paní S. městským soudem vyplacena ve výplatním termínu za měsíc leden 2023 a zároveň byl dne 14. 2. 2023 proveden odvod pojistného na zdravotní pojištění. Následně byly zdravotní pojišťovně zaslány opravné přehledy o platbě pojistného zaměstnavatele za měsíce leden r. 2015 až duben r. 2019.
30. S ohledem na uvedené skutečnosti nebylo možné provést odvod pojistného dřív než po právní moci rozsudku. Žalobkyně, která řádně plní své zákonné povinnosti týkající se placení pojistného, považuje penále ve výši 228.622 Kč za nepřiměřeně tvrdé a žádala proto o jeho prominutí v plné výši.
31. Ze spisu dále vyplývá, že o žádosti bylo rozhodnuto rozhodčím orgánem žalované ze dne 26. 5. 2023, a to rozhodnutími č.j. ZP-0518906/2023-1 a č.j. ZP-0518906/2023-2, jimiž byla penále snížena na částku 51 600 Kč, resp. 108 400 Kč. Obě tato rozhodnutí žalovaná odůvodnila jen s tím, že v nich konstatovala podání žádosti žalobkyně, a uvedla, že rozhodčí orgán vzal v úvahu důvody uvádění žalobkyně v žádosti, jakož i přiložené důkazy.
32. Proti těmto rozhodnutím brojila žalobkyně žalobou k Městskému soudu v Praze, o níž soud rozhodl rozsudkem ze dne 11. 12. 2023, č.j. 17 Ad 12/2023-29, jímž obě rozhodnutí zrušil jako nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů. Soud konstatoval absenci řádného odůvodnění, protože z rozhodnutí není zřejmé, jakou úvahou dospěl rozhodčí orgán žalované k závěru, že je na místě snížit penále právě na uvedenou částku, a že z rozhodnutí není zřejmé, jakým způsobem se žalovaný vypořádal s tvrzeními žalobkyně v žádosti, tedy že odvod pojistného nebylo možno provést dříve, než po právní moci rozsudků civilních soudů, tedy po 12. 12. 2022.
33. Rozhodčí orgán žalované pak rozhodl o žádosti o prominutí penále nyní přezkoumávaným rozhodnutím, kterým stanovil, že penále za kategorii zaměstnavatel vyměřené na základě kontrolní zprávy č. j. ZPMV 476036/2023-3, ze dne 26. 4. 2023, kontrolované období 22. 11. 2011 – 30. 9. 2018 ve výši 73 752 Kč, se snižuje na částku 51 600 Kč, a dále že penále za kategorii zaměstnavatel vyměřené na základě kontrolní zprávy č. j. ZPMV 1543054/2023-2, ze dne 26. 4. 2023, kontrolované období 1. 10. 2018 – 31. 3. 2023 ve výši 154 870 Kč, se snižuje na částku 108 400 Kč.
34. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaná uvedla, že rozhodčí orgán ve spisovém materiálu neshledal důvody zvláštního zřetele vedoucí k plnému odpuštění penále. Za tyto důvody v rámci své rozhodovací praxe založené na Pravidlech pro rozhodování považuje převážně doložené dlouhodobé a závažné zdravotní problémy fyzických osob, které by

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

účastníku řízení znemožňovaly vyměřené penále uhradit, přičemž u právnických osob se za důvod zvláštního zřetele v souladu s Pravidly pro rozhodování považuje skutečnost, že zdravotní pojištění bylo odváděno, avšak na účet jiné zdravotní pojišťovny, než u které je zaměstnanec skutečně pojištěn.

35. K argumentu žalobkyně ohledně skutečnosti, že podle svého přesvědčení neměla možnost uhradit pojistné do doby nabytí právní moci rozsudku Okresního soudu v Blansku sp. zn. 12 C 215/2016 ze dne 26. 3. 2021, rozhodčí orgán uvedl, že se vztahuje ke způsobu vyměřování pojistného a penále. Žalobkyně však proti kontrolní zprávě I ani kontrolní zprávě II nikterak nebrojila a nepodala proti způsobu vyměření dlužného pojistného a z něho plynoucího penále žádné námitky. Žádost o odstranění tvrdosti zákona není opravným prostředkem proti kontrolní zprávě, ale slouží k odstraňování tvrdosti zákona, které by se při vyměřování mohly vyskytnout. Účelem tohoto institutu není kontrola správnosti vyměřovacího řízení, nýbrž odstranění přílišnou tvrdosti zákona.
36. V ust. § 53a odst. 2 zákona č. 48/1997 Sb. není stanovena povinnost rozhodčího orgánu při splnění zákonných podmínek žádosti vyhovět, ale je na správním uvážení rozhodčího orgánu, zda bude žádosti vyhověno zcela, částečně, či bude zamítnuta. Zákonem rovněž není stanovena konkrétní částka (či postup výpočtu), o kterou by mělo být vyměřené penále sníženo. správním uvážení oprávněného orgánu. Rozhodčí orgán vyšel z Pravidel pro rozhodování, v nichž je zakotvena ustálená rozhodovací praxe ve smyslu § 2 odst. 4 správního řádu. Přestože je případ specifický tím, že se jedná o vznik penále na pojistném v důsledku rozhodnutí o neplatném skončení pracovního poměru s bývalou zaměstnankyní, ani v těchto případech se rozhodčí orgán neodchyluje od běžné praxe, neboť ke vzniku penále došlo v důsledku pochybení účastníka řízení jakožto zaměstnavatele.
37. Dále rozhodčí orgán zdůraznil, že o neplatnosti výpovědi zaměstnankyně Z. S. bylo rozhodnuto již rozsudkem Okresního soudu v Blansku, sp. zn. 12 C 374/2015, ze dne 26. 7. 2017, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Brně, sp. zn. 49 Co 257/2017, ze dne 13. 3. 2019, kdy tedy žalobkyni mohlo být již v tuto dobu zřejmé, že jí vznikla pohledávka na zdravotním pojištění. Ze strany účastníka řízení nedošlo k okamžitému uhrazení dlužného pojistného ani po rozhodnutí Okresního soudu v Blansku, sp. zn. 12 C 215/2016 ze dne 26. 3. 2021, kterým byl zaměstnankyni přiznán nárok na náhradu platu, který nabyl právní moci dne 12. 12. 2022.
38. Rozhodčí orgán po posouzení žádosti neshledal důvody pro odchýlení se od své ustálené rozhodovací praxe, kdy jako adekvátní v případě kontrolní zprávy právnických osob, která byla vyměřena z důvodu soudního sporu mezi účastníkem řízení a jeho zaměstnancem, shledává snížení penále o 30 % s následným zaokrouhlením směrem dolů na celé stovky.
39. Městský soud v Praze posoudil věc takto:
40. Především soud zdůraznil, že mezi účastníky řízení o žalobě není sporu o tom, že penále vzniká právě již ze zákona, a příslušná zdravotní pojišťovna je povinna penále vyčíslit a předeplat.
41. Pokud pak jde o prominutí penále a o odstranění tvrdosti zákona, je třeba zdůraznit, že na ně není právní nárok. O tom, zda v konkrétním případě předeepsané penále promine – a v jaké míře – rozhoduje rozhodčí orgán zdravotní pojišťovny v rámci správního uvážení, kdy sám rozhodne o tom, jaké skutečnosti by prominutí odůvodňovaly a zda vzhledem k

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

okolnostem konkrétního případu takové prominutí je anebo není na místě. Účastník řízení tu nemá právo na výsledek, ale na řádný proces.

42. To pak nachází svůj odraz při soudním přezkumu rozhodnutí, založeného na správním uvážení, protože judikatura i doktrína trvá na tom, že soudy do něj zásadně nezasahují, neboť by tím narušovaly procesní samostatnost správních orgánů, jež je jim právě pro takové případy svěřena. Soudní přezkum se v takových věcech omezí tedy jen na zkoumání, zda konkrétní věc měla být rozhodnuta právě na základě správního uvážení, zda takové uvážení proběhlo v mezích zákona a zda bylo provedeno v souladu se zásadami logickému uvažování.
43. V projednávané věci pak městský soud konstatuje, že všech tyto podmínky byly dodrženy a soud tedy neshledal důvod k tomu, aby do správního uvážení rozhodčího orgánu žalované jakkoliv zasahoval.
44. Pokud jde o žalobní námitky, žalobkyně především vytýkala, že žalovaná v napadeném rozhodnutí tvrdila, že postupuje stejným způsobem k věcně odpovídajícím případům, aniž by však tyto jiné případy byt jen rámcově uvedla.
45. Tuto námitku soud neakceptoval. Jakkoliv je nutno trvat na tom, aby jakékoliv správní rozhodování bylo konzistentní a aby správní orgán rozhodoval ve stejných věcech stejně a v obdobných obdobně, není jeho úkolem takovou konzistentnost v každém svém rozhodnutí dokazovat. Platí tu právě opak, tedy je to právě účastník řízení, který má tvrdit a prokazovat, že v jeho případě bylo rozhodováno odlišně, aniž by pro takový postup existovaly relevantní důvody.
46. V projednávané věci však žalobkyně neuvedla nic konkrétního o tom, že by žalovaná v obdobných případech jiných účastníků řízení rozhodla výrazně odlišně, tedy že by jim uložené penále zcela prominula, zatímco žádosti žalobkyně vyhověla toliko zčásti.
47. Další žalobní námitka spočívala v tvrzení, že žalovaná se vůbec nezabývala argumentací žalobkyně, že pojistné nemohlo být uhrazeno vzhledem k povinnostem podle zákona č. 219/2000 Sb.
48. Zde nezbyvá než konstatovat, že takto formulovaná argumentace není v žádosti žalobkyně ze dne 14. 4. 2023 o prominutí penále obsažena.
49. Žádost je obsažena ve správního spisu, a je zřejmé, že výslovný odkaz na zákon č. 219/2000 Sb. a na povinnosti jí uložené se v ní nenachází.
50. Žalobkyně v žádosti vylíčila průběh věci, tedy jmenovitě posloupnost rozhodnutí soudů o zaplacení náhrady ušlé mzdy své bývalé zaměstnankyni, jejich nabytí právní moci dne 12. 12. 2022, resp. vykonatelnosti dne 13. 1. 2023, následně vyplacení náhrady ušlé mzdy byla ve výplatním termínu za měsíc leden 2023 a odvod pojistného na zdravotní pojištění a naposled to, že následně byly zdravotní pojišťovně zaslány opravné přehledy o platbě pojistného zaměstnavatele za měsíce leden r. 2015 až duben r. 2019. Uzavřela to pak prohlášením, že *„S ohledem na výše uvedené nebylo možné provést odvod pojistného dřív než po právní moci rozsudku.“*
51. Takový závěr však ze skutečností uvedených v žádosti nijak samočinně nevyplývá. Odkaz na povinnosti podle zákona č. 219/2000 Sb. pak v žádosti vůbec není, takže rozhodčí orgán žalované neměl ani povinnost, ani možnost se s takovou argumentací vypořádat. V tomto

smyslu tedy napadené rozhodnutí netrpí žádným deficitem, protože žalovaná se mohla vyjádřit jen k tomu, co konkrétně bylo v žádosti tvrzeno.

52. Pro úplnost je však třeba konstatovat, že žalovaná na tvrzení o nemožnosti dřívějšího hrazení pojistného – tedy ne dříve než po právní moci rozsudku Okresního soudu v Blansku stran náhrady ušlé mzdy – v rozhodnutí přesto reagovala, a to ve druhém a čtvrtém odstavci části III.
53. Tam uvedla, že tato námitka se vztahuje primárně ke způsobu vyměrování pojistného a penále, s tím, že žalobkyně proti způsobu vyměření dlužného pojistného a z něho plynoucího penále nepodala žádné námitky, a že žádost o odstranění tvrdosti zákona není opravným prostředkem proti kontrolní zprávě.
54. Následně žalovaná uvedla, že jelikož o neplatnosti výpovědi bývalé zaměstnankyně bylo rozhodnuto již rozsudkem Okresního soudu v Blansku, sp. zn. 12 C 374/2015, ze dne 26. 7. 2017, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Brně, sp. zn. 49 Co 257/2017, ze dne 13. 3. 2019, tak bylo žalobkyni v tuto dobu zřejmé, že jí vznikla pohledávka na zdravotním pojištění.
55. Městský soud tedy uzavřel s tím, že žalovaná se s důvody pro prominutí penále vypořádala s takovou mírou konkrétnosti, jaká byla adekvátní konkrétnosti tvrzení žalobkyně. Žalobní námitka tak není důvodná.
56. Pro úplnost soud uvádí, že se ztotožnil s názorem žalované, že žalobkyni vznikla pohledávka na zdravotním pojištění již právní mocí rozsudku Okresního soudu v Blansku, sp. zn. 12 C 374/2015, ze dne 26. 7. 2017, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Brně, sp. zn. 49 Co 257/2017, ze dne 13. 3. 2019, jimiž byla konstatována neplatnost rozvázání pracovního poměru paní Z. S.. V důsledku tohoto rozhodnutí byl pracovní poměr této zaměstnankyně obnoven a žalobkyně jako zaměstnavatel byla povinna dlužné pojistné uhradit. Tato povinnost se váže právě k otázce existence pracovního poměru, a spor o výši náhrady platu tu neměl na veřejnoprávní povinnost platit veřejné zdravotní pojištění vliv.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

57. Městský soud v Praze tedy dospěl k závěru, že žádná z žalobních námitek nebyla důvodná, a proto žalobu podle ust. § 78 odst. 7 soudního řádu správního zamítl.
58. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn podle ust. § 60 odst. 1 soudního řádu správního, když žalobkyně neměla ve věci úspěch a žalované žádné náklady nad rámec její běžné činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 19. března 2025

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.